

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.552/2011/5. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Majoros Csaba ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek, - **jogtanácsos neve (címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2011. június 17. napján kelt 2.P.22.329/2009/51. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 52. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, megállapítja, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll a 2009. április 15. napján végzett vámellenőrzéssel összefüggően a felperest ért **(X)** forgalmi rendszámú **(Y)** típusú gépjárműben okozott kárért.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi és a Szegedi Törvényszéket ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes és az alperes másodfokú eljárási költségét külön-külön 25.000,-25.000,- (Huszonötezer-Huszonötezer) Ft-ban állapítja meg.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a tulajdonát képező **(X)** forgalmi rendszámú **(Y)** típusú járművel 5 utassal 2009. április 15. napján lépte át a magyar-... határt. A **(helység neve)**-i Vám- és Pénzügyőri Hivatal pénzügyőre ellenőrzést fogatosított és a vámvizsgálat során a személygépkocsi átvizsgálásánál csavarhúzóval használt. Az alperes által 2009. április 16. napján készített feljegyzés szerint a felperes a vizsgálat időtartamát kifogásolta. Ezt követően folytatta útját **(város neve)**-ig. 2009. április 24. napján a felperes megbízásából a **(szakértői iroda neve)** szakértői vizsgálatot végzett a járművön. Megállapította, hogy a hátsó oldalfali burkolaton nem szakszerű eltávolításból eredő nyomok (burkolatrepedések, belső oldalfalak karcolása) látható. A jobb hátsó stoplámpa tartóját erőszakosan távolították el (törésnyom). A tetőburkolatot erőszakosan és szakszerűtlenül bontották fel (a burkolaton repedések és karcolások, a tetőszerkezet tetőlemezen, a tetőtérben karcolások). A

légkondicionáló szellőző rácsán és a légkondicionáló egységen éles tárgy (csavarhúzó vagy egyéb) okozta karcolások láthatók. A légkondicionáló berendezés továbbra is üzemképes. A szakértői iroda a javítási költségeket 2.410,54,-euróban jelölte meg.

A felperes kártérítés jogcímén 737.730,-Ft és ezen összeg 2009. szeptember 2. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadása szerint célzott vámellenőrzés során eljáró pénzügyőr szakszerűtlenül, csavarhúzó segítségével végezte a jármű átvizsgálását és károkat okozott. A javítás becsült költsége 2.410,-euró lett volna, azonban a járművet **(ország 1 neve)**-ban javíttatta és 231.677,- + 24.500,- dinár javítási költsége merült fel, amely 2.737,-eurónak felel meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta a kártérítés jogalapját és összecszerűségét. Álláspontja értelmében a felperesnek lehetősége volt a vámellenőrzést követően a helyszínen panasszal élni, azonban írásban bejelentést nem tett. A határátlépést követően 9 nappal később keletkezett a becsatolt szakértői vélemény, így annak bizonyítóereje kétséges. Az eljáró vámtiszt meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a felperesi jármű vámellenőrzésekor a felperes csupán az eljárás időtartamát kifogásolta. Az összecszerűség vonatkozásában rámutatott arra, hogy a német szakértői iroda által kalkulált javítási költségek és a felperes által **(ország 1 neve)**-ban ténylegesen elvégzett javítások tételei nem felelnek meg egymásnak. Vitatta azt is, hogy az elvégzett munkálatok mindegyike összefüggésben lenne az esetleges károkozással.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 60.000,-Ft elsőfokú perköltséget és külön felhívásra az államnak 44.000,-Ft le nem rótt eljárási illetéket. Indokolása szerint először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli gépjárműben keletkezett kárt az eljáró pénzügyőr okozta-e a vámvizsgálat során. A bizonyítási eljárás során tanúként hallgatta meg a felperessel együtt utazó **(tanú 1 neve)**-t, **(tanú 2 neve)**-t, **(tanú 3 neve)**-t, **(tanú 4 neve)**-t, valamint a vámvizsgálatban tolmácsként közreműködő **(tanú 5 neve)**-t. A szakértői szemlérlől készült jegyzőkönyv és a tanúk vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy nem nyert kétségtelen bizonyítást az állított károkozás ténye. **(tanú 5 neve)** tanúvallomásából megállapította, amennyiben a felperes az esetleges károk jegyzőkönyvi rögzítését kérte volna a vizsgálatot követően, úgy annak nem volt akadálya, azonban ilyen előadást nem tett. A tanúk vallomását ellentmondásosnak találta, mert abból egyértelműen nem tűnik ki, hogy egy vagy két alkalmazott működött-e közre az ellenőrzéskor, eltérően nyilatkoztak arról, hogy a jármű bontásakor a közelben tartózkodtak-e, a felperesnél volt-e felvételre alkalmas kamera, a hátsó izzólámpa törése bekövetkezett-e, illetve mikor történt lámpacsere és ki kifogásolta a pénzügyőr eljárását. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tanúk vallomása a vámvizsgálat előzőekben ismertetett körülményeire vonatkozóan olyan mértékű eltéréseket tartalmazott, amelyek következményeként nem igazolták a felperes előadását. A káreseményről csupán 9 nappal később készült jegyzőkönyv, ugyanis a felperes

ekkor adott megbízást a szakértői irodának. Ez a tény ugyanakkor ellentétes azzal a felperesi előadással, amely szerint **(ország 2 neve)**-ba érkezését követően másnap bejelentette a kárt a biztosítójának.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását. Okfejtése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok közötti ellentmondást nem oldotta fel, ezért az ügy eldöntése szempontjából lényeges tényállási elemeket nem tisztázta. Megfosztotta a tényállás vitatásának a lehetőségétől. A bíróság ítéletében foglalt ténybeli megállapítások tévesek és iratellenesek a felperes által készíthető fényképfelvétel körülményeire és a káresemény bejelentésének időpontjára. Utalt arra, hogy **(ország 2 neve)**-ban a biztosítónál 24 órán belül bejelentette a kárt, amelyet okirattal bizonyított, azonban a kárszakértőtől csak később kapott időpontot a vizsgálatra, ezért nem tudott nyomban megbízást adni a részére. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg tanúként a szakértőt és az alperesnek a vizsgálatot végző alkalmazottját az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványok ellenére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a releváns bizonyítást foganatosította és a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, ítéletének iratellenessége nem állapítható meg. A további bizonyítási eljárás foganatosítását szükségtelennek találta. A német szakértő **((szakértő neve))** tanúkénti meghallgatását a bizonyítási indítványban megjelölt körülmények vonatkozásában mellőzni kérte, mert a rendelkezésre álló adatok alapján nincs jelentősége, hogy a gépkocsiban talált sérüléseket mivel okozhatták és milyen jellegűek voltak. Osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy magatartásával oksági kapcsolatban a felperes károsodott-e.

A felperes fellebbezése a kártérítés jogalapjára **megalapozott**, az összecszerűség körében az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatára nincs lehetőség a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésének szükségessége miatt.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállás megállapításához szükséges tényeket és azok bizonyítóerejét, a tényállás megítéléséhez szükséges jelentőségüket a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve nem teljes körűen mérlegelte és így téves jogi következtetésre jutott.

Az államigazgatási (közigazgatási) jogkörben okozott kár megtérítésére is akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános feltételei megvalósultak és a felróhatóság hiányára hivatkozással a károkozónak nem sikerül kimentenie magát (Ptk. 349. § (1) bekezdés, 339. § (1) bekezdés). A károkozás jellege független attól, hogy milyen módon és milyen eszközzel okozták, amennyiben hatósági feladat teljesítése

érdekében kifejtett tevékenységből ered. A kárért való felelősség további különös előfeltétele, hogy az rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. Jogorvoslattal a károsult

akkor élhet, ha az államigazgatási szerv határozatot hozott, olyan károkozás esetén amikor határozathozatalra nem került sor, jogorvoslatra sincs lehetőség. A perbeli ügyben ilyen határozat hozatalára nem került sor, így a felperes kártérítési követelését közvetlenül bírói úton érvényesíthette. Bizonyítania kellett, hogy az alperes a 2009. április 15. napján a **(helység neve)**-i Vám- és Pénzügyőri Hivatal forgalmában végzett vámellenőrzés és járműbontás során kárt okozott.

Az alperes nem vitatta, hogy a vámellenőrzéskor a személygépkocsi átvizsgálásánál a pénzügyőr csavarhúzóval használt. Az elsőfokú bíróság által meghallgatott, a felperesi vállalkozó által szállított ... állampolgárságú tanúk vallomása megerősítette azt a felperesi előadást, hogy már a helyszínen kifogásolta nemcsak a vámvizsgálat idejét, hanem a vámvizsgálat módját is. Nyomban panaszt kívánt tenni a bontás szakszerűtlensége miatt. Ezt közvetetten igazolja **(szemlész neve)** szemlész 2009. április 16. napján kelt feljegyzése, amely szerint már a vámvizsgálat közben szóba került a gépkocsi bontásának szakszerűsége, illetve szakszerűtlensége. A nyilatkozat tartalmazza „... különös figyelmet fordítottam, hogy sérülést ne okozzak az autón, mivel azt közölte, ki fogja fizettetni velem az esetlegesen keletkező kárt.” A továbbiakban rögzítésre került, **(örnagy neve)** örnagy előtt tolmács jelenlétében rákérdeztek a felperesre, az autóban keletkezett-e kár vagy udvariatlanok voltak-e vele, mire az volt a válasz, hogy **(szemlész neve)** szakszerűen járt el és udvarias volt, csak túl aprólékosan vizsgálta át a csomagokat. Tény, hogy a felperes egyik utasa az állategészségügyi szolgálat által kiállított bizonyítvány nélkül szállított át a határátkelőhelyen 2 kg sonkát, amelynek elkobzásáról rendelkezett az alperes 2159-1/2009. számú, 2009. április 15-én kelt határozatával. Ugyanakkor az a körülmény, hogy másnap az ellenőrzést végző vámtisztviselő a vámhivatal parancsnokának írásbeli feljegyzést készített az esetről, azt támasztja alá, hogy a felperes előadása megfelel a valóságnak a kifogás tartalmát illetően. **(tanú 5 neve)** tolmács tanú vallomásából kitűnik, 10-15 perc vita volt az ajtó előtt miközben az irodában tolmácsolt és szóltak, szükség van rá. Így nem lehetett végig jelen a felperes és a vámtisztviselő közötti szóváltáskor, az autót nem látta, illetve nem emlékezett, hogy a felperes a szabálytalan bontást kifogásolta-e, így e tanú vallomásának nem lehet olyan mértékű bizonyító ereje, ahogyan azt az elsőfokú bíróság mérlegelésekor megállapította.

A gépjárműben utazó tanúk egybehangzó előadást tettek arról, hogy csavarhúzóval, nagy erővel és szakszerűtlenül történt a gépkocsi átvizsgálása. **(tanú 1 neve)** autószerelő vallotta, hogy ilyen eszközzel a belső borításokat nem lehetett volna lebontani, azokhoz a szegecsekhez és kapcsokhoz, amelyekkel a borítást rögzítették speciális szerszámokat használnak az eltávolításhoz. Az utas tanúk vallomásából kitűnik az is, hogy a felperes az eseményről fényképfelvételt akart készíteni (mobiltelefonnal), ezt azonban a pénzügyőr megtiltotta. A hátsó féklámpát is felnyitotta és utóbb a lámpaburát nem tudták visszahelyezni, közészorultak a kábelek, valamint a féklámpa izzója tönkrement. A bizonyítékok mérlegelése alapján megállapítható, hogy a vámtisztviselő a vámellenőrzés során nem megfelelő

eszközzel és módon végezte el a gépjármű átvizsgálását. Nincs jelentősége annak, hogy a felperes **(ország 2 neve)**-ba érkezve csak 8 nap elteltével, 2009. április 23. napján jelentette be a káreseményt a biztosítónál és április 24. napján adott megbízást szakértőnek a gépkocsi átvizsgálására. A szakértői vizsgálat eredménye egyértelműen igazolja, hogy a jármű hátsó oldalfali burkolata a jobb hátsó stoplámpa, a tetőszerkezet és a tetőtérben lévő karcolások, valamint a légkondicionáló egységen lévő külső sérülés csavarhúzó vagy egyéb éles tárgy használatából ered és szakszerűtlen bontásra utal **(szakértői iroda neve)**). Az alperes a felróhatóság alól a fentiekre tekintettel nem tudta kimenteni magát.

A felperes fellebbezésében megalapozatlanul utalt arra, hogy okirattal bizonyította, 24 órán belül **(ország 2 neve)**-ban az **(biztosító neve)** biztosítónak a káreseményt bejelentette, ugyanis az erről készült jegyzőkönyv dátuma az állított időpontnak nem felel meg, és nem nyert bizonyítást azon előadása sem, hogy a határról felhívta **(ország 2 neve)**-ban lévő feleségét a kár azonnali bejelentése végett. Mindezen körülményeknek azonban a jogalap vonatkozásában az előzőekben kifejtettek alapján nincs döntő jelentősége.

Miután a jogvita a követelés jogalapja és összepszerűsége vonatkozásában elkülöníthető volt, az ítélet a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbelső ítéletet hozott, amelyben az alperes kártérítési felelősségének megállapítására vonatkozó elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta. A kár összegének kérdésében a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése szükségessége miatt az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította a Pp. 252. § (3) bekezdése értelmében.

A kár összepszerűsége vonatkozásában a kárszakértő kalkulációjából az alperes kifogásolta a vámvizsgálat elvégzésével összefüggésbe nem hozható tételként a klímaberendezés felújításának, több pótalkatrész cseréjének, 3 db oldalfal borítólemeze ki- és beszerelésének, a jobb hátsó stoplámpa töréses sérülése költségének elszámolhatóságát. Álláspontja szerint ezek a károk nem a munkavállalója tevékenységéből eredtek. A kártételek vitatása folytán nem mellőzhető a gépkocsi állapotfelmérést végzett német szakértő **(szakértő neve)** megkeresett bíróság útján történő tanúkénti meghallgatása arra a körülményre, hogy mely sérülések eredhetnek a vámmellenőrzés során történő szakszerűtlen megbontásból, és ezzel okozati összefüggésben milyen javítási költség merül fel. A kár szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a felperes a tényleges javítási munkákat elvégeztette-e, mert valamely dolog megrongálódása esetén a javításához szükséges költség jelentkezhet kárként (Ptk. 355. §). Nyilvánvalóan a károsult a javítás módjának a megválasztásánál - a kárenyhítési kötelezettsége folytán - a leggazdaságosabb megoldást köteles választani. Evonatkozásban az elsőfokú bíróságnak a felek által esetlegesen felajánlott további bizonyítási

indítványát foganatosítania kell. Az így kiegészült tényállás alapján foglalhat állást megalapozottan a kártérítés összepszerűségére.

A peres felek másodfokú eljárási költségét az ítéletábla csupán megállapította, erről az elsőfokú bíróság határoz az új eljárásban (Pp. 252. § (2) bekezdés).

S z e g e d, 2012. január hó 30. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró